

Handlingsplan för kulturella och kreativa branscher

2023-2030

KORTVERSION

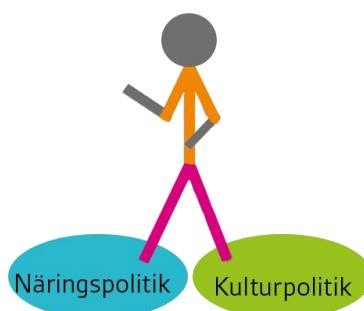
Framtidens Blekinge är starkt präglad av öppenhet, framåtanda, kreativitet och innovationskraft. Vi samarbetar med varandra, såväl inom länet som med andra regioner och organisationer i Sverige och i våra grannländer. Blekinges gynnsamma geografiska läge gör att besökare från hela världen kommer hit för att upptäcka en mångfald av natur, kultur, miljöer och möjligheter.

Kulturella och kreativa branscher är en given komponent i Blekinges utveckling, både som ett egenvärde i sig och som ett viktigt verktyg för stärkt konkurrenskraft inom näringsliv, platsutveckling och attraktionskraft. Kompetenser inom dessa branscher kan även utgöra en viktig del av lösningen kring lokala och globala samhällsutmaningar.

De kulturella och kreativa branscherna efterfrågas bland annat som hävstång för att stärka det sociala kapitalet med öppenhet, tolerans och förnyelseförmåga – faktorer av betydande karaktär i innovationsarbetet. Dessa branscher innehar också unika kompetenser och drivkrafter för att skapa förändring i mötet med en allt snabbare omvärld både inom digitalisering och samhällstrender.

Stoltheten över Blekingeska talanger med lyskraft både i Sverige och i världen binder oss samman, detta ska vi bygga vidare på – nu och i framtiden.

Vi blir det vi gör tillsammans.

Inledning

Kreativa Blekinge är en handlingsplan för utveckling av kulturella och kreativa branscher i Blekinge. Handlingsplanen är en underliggande plan till den regionala utvecklingsstrategin Växtplats Blekinge och den regionala kulturplanen för Blekinge. Insatserna i planen ska bidra till övergripande mål och prioriteringar.

Kreativa Blekinge är framtagen med utgångspunkt i globala trender, regional och nationell statistik och analys samt aktörsdialoger och intervjuer med såväl näring som offentliga representanter för kommun, akademi och företagsfrämjare.

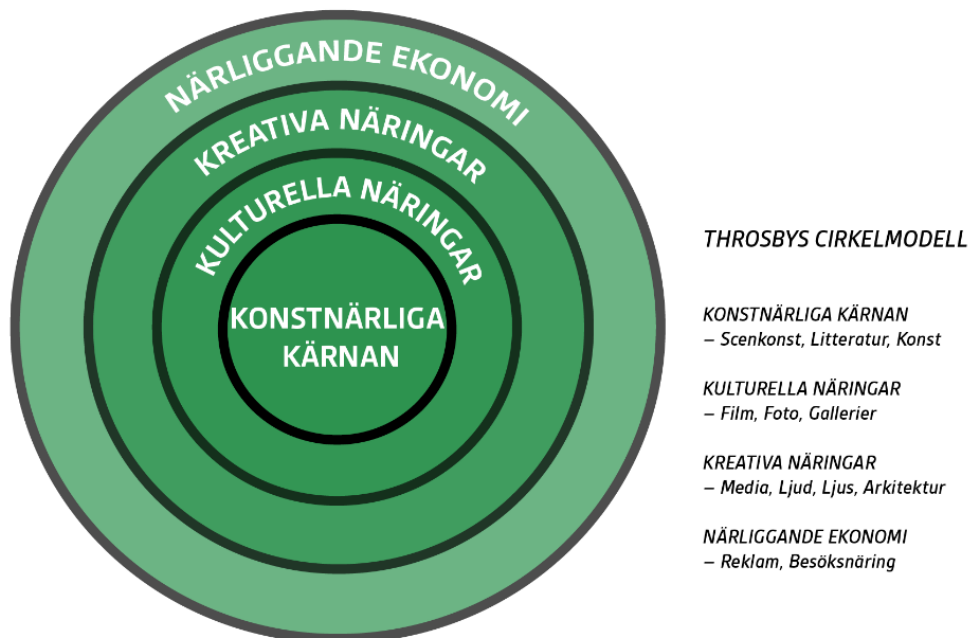
BEGREPP

Kulturella och kreativa branscher	Verksamheter som bygger på kulturella värden och/eller konstnärliga och andra kreativa uttryck, oavsett organisationsform.
Kulturella och kreativa företag	Företag inom kulturella och kreativa branscher som har kulturskapande eller andra kreativa processer som sin affärsidé eller som sin råvara.
Aktörer inom KK-sektorn	Verksamma inom kulturella och kreativa branscherna oavsett organisationsform.
Innovationsekosystem	Sammansättning av aktörer, arenor och nätverk som i olika faser bidrar till ny kunskap och att denna kunskap tillgängliggörs på en marknad.
Företagsfrämjande system	Bidrar med rådgivning och/eller finansiering till företag i olika faser i sin utveckling.
Regionala kulturverksamheter	Stötts av Region Blekinge med statliga och regionala medel.

1 Tvärsektoriell samverkan

De företag som har kulturskapande eller kreativa processer som huvudsaklig del av sin affärsidé räknas till kulturella och kreativa företagen. Med kulturella och kreativa branscher avses branscherna arkitektur, form och design, digitala spel, film, foto, konst, kulturarv, litteratur, media, mode, musik, scenkonst, slöjd och hantverk samt upplevelsebaserat lärande.

Throsbys cirkelmodell beskriver den ekonomiska värdekedjan. Att stödja konstskapandet i cirkelns centrum är en kulturpolitisk uppgift, att stödja företagen i de följande cirkelarna hör till näringspolitiken. Alla kulturskapare blir inte företag, men kulturskapandet ligger till grund för de kulturella företagen. Många kreativa företag rör sig både inom kulturpolitiken och näringspolitiken.

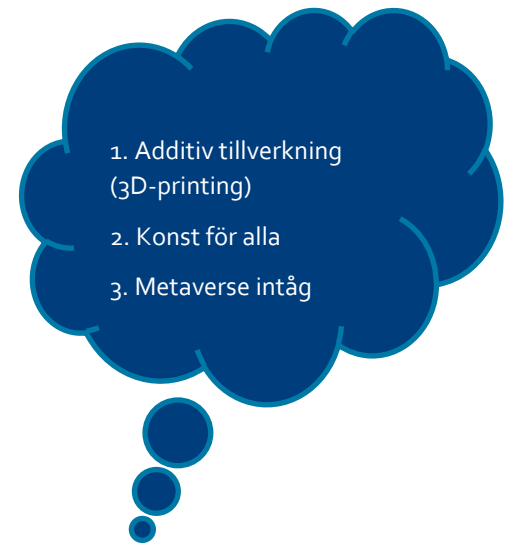

Kulturella kärna

Konst och kultur kan få människor att se världen och sig själva genom andras ögon. Kultur ger individer och samhällen bättre förmåga att möta livet och dess förändringar. Kultur ger perspektivförskjutning, ifrågasättande, empati, skapar sammanhang och mening. Att få ta del av konstnärliga upplevelser och själv ges möjlighet att uttrycka sig konstnärligt är grundläggande mänskliga behov.

TRENDSPANING

1. "Creator economy" skjuter i höjden. Mängden innehåll och antal skapare ökar för varje år och gränsen mellan producent och konsument suddas ut.
2. Engagerande "storytelling" med no-pro verktyg.
3. Virtual Reality (VR), Augmented Reality (AR) och icke-platsbaserad underhållning.
4. Artificiell Intelligens (AI) i skapandeprocessen.
5. Motreaktionen till ett alltmer digitaliserat samhälle, med "digital detox" (aktivt avståndstagande från sociala medier) och JOMO ("Joy of Missing Out") medveten frånkoppling.
6. Politisk påverkan och begränsning
7. Passionsdriven ekonomi
8. Kulturella och kreativa näringar fyller tomrum och bidrar till attraktiva och levande platser.

Tre bubblare att hålla ett öga på

Branscher i stor omvandling

Idag genomlever vi ett nytt genomgripande tekniskifte som förändrar samhället i grunden, även konst- och kulturproduktionen. Gränsen mellan konsument och producent blir otydlig (t ex vem som är vad på sociala medier). Trösklarna för tekniskt avancerad konst- och kulturproduktion sänks drastiskt, vi kan spela in högkvalitativ film med våra mobiltelefoner, och nya betalningslösningar och affärsmodeller växer fram.

Digitaliseringen påverkar också arbetsmarknaden som radikalt ändras för konst- och kulturskapare. De fasta anställningarna har minskat och uppdragen som ofta är i projektform är kortare. Konst och kulturskapare är i dag i allt högre grad så kallade kombinatörer som rör sig i ett gränsland mellan att vara arbetstagare, uppdragstagare och egenföretagare, vilket kan vara en möjlighet till utveckling men också slitsamt och utmanande med långa arbetsdagar. Det kan också leda till en osäker hemvist mellan de olika politikområdena.

Kulturella och kreativa företags innovativa förmåga och kreativa processer kan spela en viktig roll även inom andra näringsgrupper. Delar av det offentliga innovationsfrämjandet behöver därför riktas mot så kallad *cross-innovation* eller *spillover-effekter*, som stödjer en tvärdisciplinär hållbar utveckling via nyskapande samarbeten. De kulturella och kreativa branscherna skapar även goda förutsättningar för export och Sverigefrämjande och i regeringens exportsstrategi pekas de ut som

särskilt fokusområde. Nära 30 procent av företagen exporterar, vilket är dubbelt så mycket som genomsnittet för små och medelstora företag. Kulturella och kreativa branscherna samverkar också mer med andra än genomsnittet av företag, vilket ger större möjlighet till innovation och konkurrenskraft.

Det är viktigt att synliggöra kulturella och kreativa branscherna och deras betydelse för arbetsmarknaden och tillväxten i Blekinge. Kultur och kulturmiljöer har som exempel en betydande roll för regioners innovativa utveckling och attraktionskraft. Andra viktiga branscher för Blekinge är film- och spelbranscherna, som driver utveckling av ny teknologi inom andra områden såsom hälsa, utbildning och forskning. Film- och spelbranscherna inspirerar kommande generationer av programmerare, ingenjörer och kreatörer.

Samverkan behöver utvecklas ytterligare. Inte bara mellan branscher och över politikområden, utan även över kommun- och regiongränser för att kunna utveckla området vad gäller utbildning och forskning, utbyte av erfarenheter samt kunna stödja företagen i sin internationalisering.

Samverkan inom Regionsamverkan Sydsverige öppnar möjligheter för Blekinge att kunna erbjuda spetsutbildningar på högre nivå, få tillgång till god kompetensförsörjning till företagen och ligga i framkant vad gäller forskning och utveckling. Gemensamma utbildningar och konferenser erbjuds återkommande Sydsveriges kommuners kultur- och näringslivsansvariga, för att höja kunskapen inom området.

2 Strategier och planer

Växtplats Blekinge

Stärkt attraktivitet särskilt för unga
Stärkt konkurrenskraft i näringslivet
Ett växande näringsliv med fler arbetstillfällen.

Prioritering

Utveckla attraktiva, hållbara och väl gestaltade livsmiljöer.

Skapa öppna arenor för sektors- och branschöverskridande samarbeten.

Främja ett mer internationaliserat näringsliv.

Främja ett breddat näringsliv och minskad sårbarhet.

Kreativa Sverige!

Tydligt tvärpolitiskt ansvar för kunskap, synergier och samverkan

Förnyelse av rådgivning, kapitalförsörjning och innovationsstöd

Långsiktigt och snabbt på upphovsrättens marknad

Export, internationalisering och värdeskapande utomlands

Hållbar arbetsmarknad och kompetensförsörjning för alla

Platsens betydelse för kulturella och kreativa

Kreativa Blekinge

Regional Kulturplan för Blekinge

Stärkta förutsättningar för professionella kulturskapare att verka och utvecklas i Blekinge, i fortsatt samverkan med Sydsverige.

Kulturen och kulturskaparnas förmågor tas tillvara inom alla samhällssektorer för att stärka kreativitet och innovationskraft i Blekinge.

Blekinges strategi för smart specialisering

Specialiseringar

Tech – digitalisering och smartare samhällen

Missions – med fokus på samhällets utmaningar

Flaskhalsar

Kritisk massa

Lågt socialt kapital

Innovationsekosystemet

3 Utvecklingsområden och insatser

Prioriterade utvecklingsområden och insatser i handlingsplanen ska bidra till en eller flera utpekade mål och områden i de övergripande strategierna.

Område 1: SAMVERKAN – VÄXANDE NÄRINGSLEV OCH INNOVATION

Vi blir det vi gör tillsammans. Samverkan mellan och inom organisationer är avgörande för utveckling inom området. Ingen enskild aktör kan på egen hand skapa den förflyttning som vi har potentialen att göra tillsammans. Samverkan kan ske på olika nivåer och i olika faser.

Inom EU kopplas kulturen samman med hållbar utveckling men också dess förmåga att bidra till tillväxt genom kreativitet, aktivt utforskande och stark utvecklingskapacitet. Företagens styrka är att de i stor utsträckning skapar värden i samverkan med andra. Genom innovation och kunskaper revitaliseras städer, andra branscher, kluster och regioner.

Insats

- 1. Partnerskap, nätverk och samverkan med kommunerna**
Etablera kulturella och kreativa branscher som en del utav partnerskapet Arena för hållbar tillväxt samt komplettera med ett mer operativt nätverk för utveckling av Kreativa Blekinge. Nätverket behöver bestå av centrala aktörer med kompetenser från olika politikområden, med en bred representation geografiskt från hela regionen och av företrädare för organisationer med olika ansvarsområden. Deltagarna i partnerskapet behöver ha mandat och drivkraft att utifrån sitt ansvarsområde kunna bidra till övriga utvecklingsområden i handlingsplanen. Exempel på aktörer är kommunerna, företagsfrämjare och akademi.
- 2. Arenor för samarbete**
Verka för ökad samverkan mellan företag inom kulturella och kreativa branscher samt tvärssektoriellt mellan olika branscher och områden, detta genom att stärka befintliga fysiska och digitala arenor samt främja nya former av öppna och tillfälliga dynamiska mötesplatser och hubbar. Exempel på arenor; SPOK Blekinge, Cross Innovation och Made in Blekinge pop-up market.
- 3. Internationell samverkan**
För att driva på innovation, digitalisering och grön omställning i ett bredare perspektiv är internationella samarbeten av betydelse. Vid transnationella initiativ ska partnerskap med Tyskland särskilt beaktas som drivande inom grön omställning och cross innovation. Utifrån Blekinges geografiska läge är östersjöregionen också strategiskt viktig för samarbeten. Samtidigt som utgångspunkten för samarbete alltid ska bygga på ett ömsesidigt intresse och gemensam nytta.

Område 2: INTERNATIONELL LYSKRAFT

Kulturella och kreativa branscher är liksom besöksnäringen en viktig del av varumärket Sverige och Sveriges ansikte ut mot världen. På likande sätt är dessa branscher viktiga för bilden av Blekinge och att bygga stolthet, gemenskap och attraktionskraft lokalt. Företag inom kulturella och kreativa branscher är exportbenägna. Vart tredje företag inom dessa branscher exporterar, vilket är nästan dubbelt så många som företag inom näringslivet i stort. Inom det exportfrämjande arbetet har Blekinge stor nytta av samarbetet med Business Sweden som är en viktig aktör för de svenska företagen att växa globalt. Däremot krävs det från företagets sida en viss nivå av exportmognad för att kunna åtnjuta Business Swedens erbjudanden och möjligheter. En värdefull ingång för Blekinges företag är Almi Blekinge som med sitt regionala uppdrag erbjuder en bred palett av utvecklingsinsatser, rådgivning och kapital. Almi är en del av Exportsamverkan Blekinge och Business Blekinge.

Låg kritisk massa försvårar arbetet med specifika insatser, därav är de nationella nätverken och interregionala tematiska satsningar av stor betydelse inom detta utvecklingsområde. Men det utesluter inte vikten av att även arbeta för att stärka samverkan mellan företagen inom Blekinge och stimulera gemensamma initiativ.

Insats

1. Internationalisering

Verka för ökat deltagande av kulturella och kreativa branscher inom det exportfrämjande arbetet regionalt och nationellt. Det handlar dels om företagets exportmognad, dels om främjandesystemets möjligheter att lotsa företag inom dessa branscher mot en internationell marknad.

Exempel på aktiviteter; interregionala projekt och målgruppsanpassade erbjudanden kring exponering och co-working.

2. Made in Blekinge pop-up market

Vidareutveckla konceptet Made in Blekinge till att utgöra en samlad exponeringsyta med försäljningsmöjligheter för lokalproducerade produkter från Blekinge – i allt ifrån hantverk till livsmedel. Made in Blekinge kan dels nyttjas vid mässor som en monter, dels utgöra en möjlighet för tillfällig exponering lokalt och interregionalt för att på sikt etablera konceptet permanent på geografiska platser av strategisk betydelse. Initiativet byggs upp över tid och aggregeras i tre faser: regionalt – interregionalt – internationellt.

Område 3: DE KULTURELLA OCH KREATIVA BRANSCHERNAS BETYDELSE FÖR PLATSEN OCH VICE VERSA

Det är varierande faktorer som avgör i vilken geografi som företag väljer att etablera sig. Att platsen har betydelse i själva skapandeprocessen är särskilt tydligt bland de företag som bedriver eget konstnärligt skapande. En stad stärker företagandet genom större tillgång till resurser och nätverk, och för verksamheter som behöver en publik finns större möjligheter med en högre population. Samtidigt vittnar flera företagare om att de föredrar att vara stora på en liten ort – än små på en stor. Dagens digitala arena har också möjliggjort för företag i mindre städer och på landsbygd att nå sina kunder mer effektivt och även direkt nå en internationell marknad, utan att behöva gå vägen via storstadens funktioner.

Precis som att platsen har betydelse för företagen, spelar företagen en viktig roll för platsen. Kultur och kreativt skapande framhålls vara grundläggande för att stärka våra demokratier och värderingar, välståndet i vårt samhälle, lokal platsutveckling, kvaliteten på vår livsmiljö och individens välbefinnande. (Kreativa Sverige! 2022)

Den tredje dimension inom detta utvecklingsområde bygger på den trendspaning som presenteras i bilaga 1. I en allt mer fragmenterad och hektisk värld ökar behovet av att ha kontakt med människor. Tillhörighet och det autentiska blir mer åtråvärt. Den ökade digitaliseringen har lett till en motkraft, med aktivt avståndstagande från sociala medier och medveten frånkoppling. (*Tendrapport Futureplace leadership, 2022*) Blekinge har goda förutsättningar att stimulera och dra nytta av denna efterfrågan. Kombinationen besöksnäring och platsutveckling är två starka inriktningar där Blekinges grundförutsättningar ligger helt i linje med den eftertraktade äkthet som människor strävar efter.

Låg kritisk massa gör att vi behöver stärka förmågan att samplanera aktiviteter och bättre ta vara på de möjligheter som skapas genom olika evenemang riktade både mot allmänhet och affärsresenärer. Ett exempel är den återkommande PLX-festivalen som framför allt lockar professionella kulturskapare och företagare inom kreativa branscher till Blekinge. Under fyra dagar ökar markant den kritiska massan företagare inom dessa branscher, dessutom inom ett prioriterat åldersspann kopplat till befolkningsutveckling.

Insats

1. De kulturella och kreativa branschernas betydelse för platsen

- A. Stimulera till fler initiativ som tillfälligt ökar antal människor i Blekinge under fler dagar om året, med fokus på branschspecifika insatser. Den ökade kritiska massan tillför Blekinge kompetens, nätverk och kapital.
- B. Bättre ta tillvara på de möjligheter som skapas i samband med tillförande av kompetens, individer och sammanhang, genom att samplanera med aktörer ansvariga för aktiviteter kopplat till inflyttning (kommunerna, Visit Blekinge, Region Blekinge, med flera).

2. Integrering av kulturella och kreativa branscher

Fortsatt verka för att de kulturella och kreativa branscherna integreras i den bredare regionala och lokala samhällsplaneringen, i syfte att främja hållbar utveckling och att bidra till attraktiva platser för besökare, boende, företag och investeringar. De kreativa branscherna utgör en viktig nyckel till att hålla vad vi lovar så verkligheten går i linje med platsmarknadsföringen för Blekinge, både för invånare, företag och besökare.

3. Platsens betydelse för de kulturella och kreativa branscherna

Verka för att fysiska platser som kreativa hubbar och liknande tillskapas och omskapas. Exempelvis genom samverkan kring lokaler mellan näringsliv, fastighetsägare, civilsamhällets föreningar och offentliga aktörer.

Område 4: INFRASTRUKTUR

I en tid med en ökad digitalisering och ny teknik förändras också våra sätt att både producera och konsumera kultur och upplevelser. Aldrig förr har det skapats så mycket innehåll som det görs idag, och mängden innehåll och antalet skapare ser bara ut att öka för varje år som går. Det finns en omättlig efterfrågan på "content" bland annat tack vare innehållsplattformar som Instagram, YouTube och Twitch. Kombinationen av ökad tillgänglighet, de stora summor pengar som både kreatörerna och plattformarna idag tjänar och de oändliga möjligheter som nu finns gör att "creator economy" fortsätter att öka. (*Trendrapport Futureplace leadership, 2022*)

Detta är en platsobunden trend där Blekinge har goda möjligheter att attrahera unga talanger genom en utvecklad infrastruktur för utveckling och produktion.

Insats

1. Kompetensförsörjning

Verka för ökad tillgänglighet av fler utbildningar på olika nivåer inom de kulturella och kreativa branscherna, med nära anknytning till näringsliv och arbetsliv – samt framtida passionsdrivna livsstilsföretag.

Utveckla och förstärk insatser för talangutveckling genom sommarkollon och liknande samt kurser med centrala aktörer som gymnasieskolor, folkhögskolor, Gameport med flera. Utveckla och förstärk spetsutbildningar för etablerade aktörer i samverkan med högskolor/universitet och Regionsamverkan Sydsverige.

2. Utveckling av inkubatorfunktioner för kulturella kreativa branscher

Verka för målgruppsanpassad rådgivning, i första hand via befintliga företagsfrämjare i Blekinge, inspirerat utav andra kulturinkubatorers arbetssätt, såsom STPLN och Kreativa Öland. Öka tillgängligheten till företagsfrämjande erbjudanden lokalt. Studiebesök för innovation- och företagsfrämjare, för inspiration samt adoptera kompetens och struktur.

3. Kapitalförsörjning – Möjlighet till uppskalning

Anpassa formerna för, och öka tillgången till, kapitalförsörjning för tillväxt samt stärka företagens efterfrågan på densamma. Främja mötesplatser mellan investerare/affärsänglar och företag inom kulturella och kreativa branscher. Kommunicera möjligheten kring stöd samt synliggöra branschernas väg till framgång.